

DYSFUNKCJE ZAWODU MEDIATOR

**KIM JEST
MEDIATOR?**

Mediator to osoba neutralna i bezstronna wobec uczestników postępowania rozjemczego. Nie może więc być w żaden sposób zainteresowana sposobem rozstrzygnięcia sprawy ani też związana z którąkolwiek stroną (rodzinnie, biznesowo lub towarzysko). Mediator jest obowiązany niezwłocznie ujawnić stronom okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności.

W sprawach cywilnych **mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych i korzystająca w pełni z praw publicznych.** Nie musi mieć szczególnego wykształcenia ani kwalifikacji zawodowych, **powinna jednak posiadać stosowne umiejętności w zakresie komunikacji i rozwiązywania konfliktów,** aby jej misja mogła zakończyć się sukcesem. Mediatorem nie może być jednak żaden czynny zawodowo sędzia

**CZYM SĄ
MEDIACJE?**

Mediacje – to proces dobrowolny z udziałem stron będących w konflikcie oraz bezstronnego mediatora, nastawiony na zawarcie porozumienia korzystnego dla wszystkich stron konfliktu i zakończenie sporu.

RODZAJE MEDIACJI

MEDIACJE SĄDOWE

Mediacje tego rodzaju to rozmowy w celu rozwiązania sporu realizowane w oparciu o kodeksy. Mediacje są umieszczone w kodeksie postępowania cywilnego, kodeksie pracy, kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, kodeksie postępowania karnego, kodeksie karnym wykonawczym czy Ustawie o Postępowaniu w Sprawach Nieletnich. Mediacje sądowe są prowadzone na podstawie postanowienia sądu wydanego z urzędu lub na wniosek każdej ze stron. Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego istnieje obowiązek próby polubownego rozwiązania sporu przed złożeniem pozwu.

MEDIACJE POZASĄDOWE

W tej grupie mediacji znajdują się m.in. mediacje gospodarcze, rodzinne, pracownicze, szkolne, oświatowe czy społeczne. Ugoda mediacyjna w tego typu rozmowach może być zatwierdzona przez sąd na wniosek stron, ugoda zyskuje moc postanowienia sądowego. W przypadkach ustaleń mediacyjnych dotyczących roszczeń finansowych nadana zostanie klauzula wykonalności. Mediacje pozasądowe dotyczą również sporów administracyjnych zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego art. 13 - mediacja ma być realizowana zarówno jako metoda działania organu, jak i jako sposób wypracowywania rozstrzygnięcia sprawy.

MEDIACJE RODZINNE

W rodzinnych sporach ważne jest odnalezienie drogi do porozumienia w sposób konstruktywny, nie niszcząc relacji z drugą osobą, a wręcz przeciwnie budując nową jakość porozumienia w tworzonej wspólnie rzeczywistości. Trwałość więzów rodzinnych powoduje, że każde ich gwałtowne zerwanie, rozstrzygnięcia sądowe pozostawiają głębokie rysy w życiu każdego człowieka, dlatego tak istotne jest znalezienie rozwiązania w sporach, które wydają się nie mieć wyjścia. Mediacje rodzinne dotyczą najczęściej rozwodów, rodzicielstwa, finansów czy też doprecyzowania warunków kontaktowania się z dzieckiem.

MEDIACJE ROZWODOWE

Choć mieszczą się w grupie mediacji rodzinnych, są osobną kategorią. Wynika to z dyskretności i poufności takich sporów. Mediator w rozmowach przejawia najwyższe zrozumienie i obserwuje przebieg rozmów bezstronnie. Stawianie stron na równi pozwala wypracować sposoby opieki nad dziećmi, a także finansowania ich potrzeb. Mediacje rozwodowe minimalizują potrzebę realizowania krępującego postępowania sądowego. Mediacja rozwodowa pozwala uzgodnić przed mediatorami wszystkie warunki przyszłego rozvodu począwszy od sposobu rozstania, przez plan wychowawczy zawierający szczegółowy sposób opieki nad dzieckiem, miejscem jego zamieszkania oraz finansowania potrzeb, a także podział majątku wspólnego.

MEDIACJE CYWILNE

Celem prowadzonych rozmów jest znalezienie porozumienia w sprawach cywilnych, w których dopuszczalne jest zawarcie ugody, a więc dotyczy to spraw, których wynik postępowania jest zależny od woli stron. Zawarcie ugody na drodze mediacji jest więc możliwe np. w sprawach o: zapłatę, zniesienie współwłasności, dział spadku, podział majątku, ochronę dóbr osobistych, zachówek i inne.

MEDIACJE KARNE

Celem mediacji karnych jest przeprowadzenie naprawczej rozmowy pomiędzy osobą pokrzywdzoną a sprawcą czynu. Mediator zapoznaje się z argumentacją stron, przygląda się bezstronnie rozmowom i wspiera w odnalezieniu rozwiązania satysfakcjonującego osobę pokrzywdzoną i co ważne akceptowalnego przez sprawcę. Celem jest naprawienie krzywdy/szkody i zadośćuczynienie. Mediacje są prowadzone na podstawie decyzji policji, prokuratury lub sądu, organ kierujący sprawę do mediacji ma obowiązek wziąć pod uwagę ugodę stron wydając swoją decyzję.

MEDIACJE PRACOWNICZE

W środowisku zawodowym, miejscu pracy może dochodzić do wielu zróżnicowanych konfliktów. Słuszną decyzją, która pozwoli rozwiązać konflikt, będzie zorganizowanie rozmów mediacyjnych. Mediacje pozwolą zażegnać złe relacje, oczyścić atmosferę i pokonać kryzys. Mediacje pracownicze dotyczą sporów i konfliktów w organizacji jak również sporów zawistych już przed sądem pracy.

MEDIACJE GOSPODARCZE

Konflikty, które rodzą się pomiędzy firmami uniemożliwiają często ich rozwój, zatrzymują je w miejscu. Dlatego tak istotne jest szybkie i efektywne zażegnanie sporu. Bezstronny mediator na nowo buduje dobre relacje pomiędzy stronami i pozwala wypracować ugodę, która będzie akceptowalna dla każdej ze stron.

CECHY MEDIATORA

- bezstronność (mediator nie angażuje się po żadnej ze stron),
- neutralność (jest neutralny wobec rozwiązań proponowanych przez strony),
- dobrowolność (same strony decydują o mediacji i mogą w każdej chwili od niej odstąpić),
- akceptowalność mediatora (mediatorem może być tylko taka osoba, na której udział w danej sprawie strony wyrażą zgodę, strony mają prawo zmienić mediatora),
- poufność (wszystko, o czym strony i mediator dowiadują się w trakcie czynności pozostaje w tajemnicy).

**DYSFUNKCJE
WYNIKAJĄCE Z
ZAWODU MEDIATORA**

O BOWIĄZEK RADZENIA SOBIE ZE STRESEM I TREMĄ W KAŻDEJ SYTUACJI

Mediator nie może pozwolić sobie na „słabsze chwile”. Musi w każdej sytuacji umieć opanować treść i radzić sobie ze stresem.

ODPORNOŚĆ NA KRYTYKĘ

Mediator z racji zawodu znajduje się w centrum konfliktu. To może prowadzić do narażenia osoby mediatora na krytykę płynącą od jednej ze stron konfliktu („*Pani jest po stronie żony/męża*”). Dlatego też mediator musi mieć stale silne poczucie własnej wartości i wysoką odporność na krytykę.

UMIEJĘTNOŚĆ ZACHOWANIA BEZSTRONNOŚCI

Mediator nie może pozwolić sobie na stronniczość. Musi umieć wyzbyć się skłonności do oceniania.

SPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA

Mediator powinien umieć zachować sprawność językową w każdej sytuacji. W zawodzie mediatora bardzo ważne jest zarówno przyjazne, motywujące komunikowanie się jak i asertywność wypowiedzi.

WIEDZA Z ZAKRESU PROCEDUR PRAWNYCH

Mediator musi posiadać stale aktualną wiedzę z zakresu procedur prawnych.

BIBLIOGRAFIA

- Życie mediatora. A Rotger, 2002r, New Castle
- Mediacja. Teoria, normy, praktyka. M. Araszkievicz, J. Czapska, M. Pękała, K. Płaszka, 2017, Wolters Kluwer

Olga Baran

Karolina Jabłonowska-Gil

Karolina Mieszkowska

Agnieszka Olszewska

Andrzej Sieniuc

Robert

PRZYGOTOWALI